KVINNORNAS TIDNING

N:o 40. 2:dra årg. 1 Oktober 1922.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: — 1/2 år Kr. 3:75.
Lösnummer 15 öre..
F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
"Att följa med". Av Marika Stjernstedt.
Hemligheter i äktenskapet. Av Marie Louise Ingeman.
Hur U. S. A. rustar sin ungdom för livet. Av The Eye.
Institutioner och människor. Av Frigga Carlberg.
"Förbjudet för kvinnor". En manlig duell.
Är arbetet en förbannelse eller . . . ?
Kvinnornas lösen.
Tvivlerskan.
Umgängeslivet.
Teaterpremiärer i Göteborg.
Tankar.
"Metodiskt".
En genial idé. Novell.
M. M.

Utlandskrönika i sammandrag.

Orientproblemet, olöst och hotande, lägger alltjämt beslag på världens *uppmark*samhet. Själva läget synes förete en försämring under den senaste veckan. Vid orientkonferensen i Paris där Frankrike företräddes av sin statsminister, Poincaré, samt England och Italien av sina resp. utrikesministrar, har en överenskommelse ernåtts, vilken sammanjämkar de stridiga intressena. Det förefaller som om England fått göra de största eftergifterna. Det har sålunda icke lyckats utverka något stöd åt Grekland, som därför måste betrakta sig definitivt besegrat. Drömmen om ett mäktigt Stor-Grekland är förbi, till glädje för de båda Medelhavsstormakterna Frankrike och Italien. Uteslutet är också det planerade grekiska besittningstagandet av Konstantinopel med England bakom som den egentliga behärskaren av den viktiga samfärdsleden mellan Aegeiska och Svarta haven. England har anslutit sig till den fransk-italienska ståndpunkten: Konstantinopels återgivande till turkarne och Sundens internationalisering med ingen makt som den särskilt gynnade.

Vad England vid Orientkonferensen i Paris vunnit är det fransk-italienska löftet om militär hjälp, i händelse den segerrike turkiske överbefälhavaren Kemal Pasca vill föregripa den planerade stora orientkonferensens beslut och tränga in i den av ententemakterna stadfästade neutrala zonen vid Sunden i avsikt att med stormande hand taga Konstantinopel i stället för att mottaga denna stad såsom en med villkor given present av fredskonferensen.

Frågan om krig och fred mellan de europeiska stormakterna och Turkiet avgöres av Kemal Pascha. *Kan* han, *vill* han hålla tillbaka sina segrande härar från den neutrala zon, där de europeiska trupperna stå i försvarsberedskap under ytterligare skydd av kanonerna från de engelska krigsfartyg, som redan befinna sig i farvattnen vid den hotade kuststräckan eller under starkaste ångtryck ila dit från världshaven?

Någon entusiasm för ett krig med Turkiet finnes icke i England, men ingen tvivlar på att engelsmännen enigt och hjältemodigt skola taga kriget, om det påtvingas dem genom ett turkiskt angrepp på de brittiska trupperna i den neutrala zonen.

Det är tydligt att förvecklingarne i Orienten, vilka göra England beroende av Frankrikes vänskap och hjälp betyder större frihet för det sistnämnda landet att handskas hårdhänt med Tyskland. Ve de besegrade!

Det lidna nederlaget har i Grekland framkallat en stark upprorsrörelse mot regeringen och framför allt mot konungen, vilken, enligt vad ryktet berättar, sett sig nödsagad att abdikera. Det har tidigare sagts: "Förliten eder icke på furstar!" Nu synes det mest tidsenligt att med adress till furstarne säga: "Förliten eder icke på folken!" — Med vilken yrande hänförelse mottog icke det grekiska folket kung Konstantin, då han efter världskrigets slut återvände hem från landsflykten!

(Eftertryck förbjudes.)

Att "följa med".

Av *Marika Stjernstedt.*

(Sv. Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.)

Det är en ofta hörd klagan bland även högt bildade i vårt land, att det är så svårt "följa med" den utländska litteraturen — och varför endast litteraturen? Det är svårt att över huvud taget följa med huvudströmningarna av vad som händer och sker på de kulturella områdena i de stora kulturländerna. Detta är visst och sant och klagan är berättigad.

Pressen följer med det politiska ute i världen, ofta nog så nödtorftigt och nästan tendentiöst, då pressen beror av förmedlingsorganisationer, telegrambyråer o. d., över vilka den ingen kontroll har; men därom skall inte ordas här. Något hum om de politiska händelserna får ju allmänheten i varje fall. Men när det gäller de kulturella områdena — litteratur, konst, teater, musik, uppfinningar o. s. v. — föres ofta osökt tanken på kartorna över Afrika för några tiotal år sedan, där stora distrikt lågo in blanco, okända, oupptäckta. Man vet ingenting alls.

Nu har naturligtvis allmänheten, ni och vi och alla, också vår skuld i okunnigheten. Man vill gärna bli upplyst, men man fordrar att upplysningen skall flyga som en stekt sparv rätt in i gapet på en, man vill inte göra sig besvär själv. Man vill häller inte minnas, att även om en stekt sparv verkligen då och då skulle komma flygande i form av någon förträfflig översikt, någon god impuls, så räcker inte detta. För att i någon mån kunna "följa med" och därigenom intaga och behålla en plats i kulturellt, europeiskt medborgarsamfund, måste man ha både målmedvetenhet och tålamod. Det samma gäller nämligen här som i fråga om all bildning: denna är inte något, som förvärvas en gång för alla; den är ett livsarbete.

Inte sällan har jag träffat kvinnor i vårt land, vilka talat med mig om hur de njutit av att, under t. ex. vissa studieår utomlands, ha känt sig leva med, vara inne i stora intressens, i den levande världens sfär. Men, tillade de, det är ju länge sedan och numera är jag alldeles bakom igen. Så går det ju tyvärr.

Det går lätt så, ja, det medger jag. Särskilt alla de, som levat och inhämtat intensivt under utrikes vistelser, veta och inse vilken avkrok vårt Sverige är. En hemtrevlig och i många fall väl hållen och berömvärd — men dock avkrok. Så mycket mer blir det emellertid just därför nödvändigt att råda den bot som rådas kan genom personliga insatser, ihärdighet, målmedveten strävan. Här gäller ett antingen — eller: försoffas, eller göra sig besvär.

Det är för dem, som vilja göra sig litet besvär, jag skriver, och jag kan då främst och bäst giva dem *ett* råd: att skaffa sig utländska tidningar och tidskrifter. Naturligtvis i mån av ekonomisk möjlighet. Men det finns faktiskt intet medel mera effektivt att känna sig "med", än att dagligen läsa en tidning från det land, därifrån man hämtat sina huvudsakliga kulturella impulser — eller önskar hämta dem. Det finns intet bättre sätt att underhålla sina språkmöjligheter, sitt språköra. Och jag vill tillägga: det finnes intet bättre medel att komma bort från eventuella små ledsamheter i det dagliga, om så behöves, än att ha denna lilla stunds utrikesvistelse i sitt soffhörn varje afton. Den gör en förunderligt god verkan, som vana betraktad. Och man skall inte slarva med den där stunden och med den utländska tidningen: man skall karaktärsfast göra sig det lilla omaket att läsa denna, även om det i början förefaller frestande att hoppa över den ibland, vare sig emedan språket bereder möda, eller emedan man inte *alltid* finner så mycket roligt att läsa i bladet som man först önskat sig. Kom ihåg, det är *summan* av daglig läsning, den lilla *dagliga förflyttningen* bort i en annan sfär, som småningom bygger upp förnimmelsen av kontakt och kontiunerlighet.

Man bör naturligtvis inte hålla sig med någon sensationstidning, där man framför allt vänjer sig vid utförliga brottmålsreferat. Man bör, enligt min uppfattning, inte heller hålla sig med någon exklusiv partitidning, i varje fall inte, om man blott tänker hålla en enda — och det är väl de flestas fall. Man bör, så vitt möjligt, ha en allmängiltig tidning, av god och snygg hållning och politiskt relativt färglös. Jag beklagar att ej kunna ge anvisningar för alla Europas länder, utan får här inskränka mig till Frankrike och England. För den intresserade blir det dock lätt att komplettera listan på önskvärt sätt.

Vad då Frankrike beträffar skulle vi vilja förorda *Le Temps*. Den följer i stort sett regeringspolitiken, den har goda utrikesöversikter och framför allt, varje vecka, krönikor över teater, böcker, musik, vetenskap. Kulturellt är den ganska liberal. Det är dessa krönikor som för oss bli av särskilt värde genom att ge en konsekvent återkommande inblick i vad som rör sig eller framträder i landet — inte det s. k. allra nyaste, inte det extrema, det är sant, men det som ungefär kan passa de flesta, Le Temps kostar inkl. porto 130 francs per år; efter nuvarande kurs blir det inte fullt 40 kr. vilket t. ex. Dagens Nyheter kostar. Är man på en plats tre eller fyra intresserade personer, kan ju lätt ett konsortium för prenumeration bildas.

Det finns ju också billigare tidningar, men enligt min mening bör man hålla en av de större, vilkas pris variera något, men ej alltför mycket. Många finsmakare föredraga, framför Temps, *Journal des Débats* med dess långt över hundraåriga kulturtraditioner. Den är en kvalitetstidning, men kanske ej så aktiv. *Echo de Paris* är välskött, men särdeles nationalistisk. *Le petit Parisien* är eller var åtminstone för några år sedan på väg att bli en riktigt god nyhetstidning, men ej så gedigen som Le Temps. *Le Journal* kan nämnas som tämligen litterär, om också ej av så hög kvalitet.

En bra litterär *tidskrift* är numera *La nouvelle francaise*, som även utövar livlig och delvis förstklassig förlagsverksamhet; årsavgift 45 francs (cirka 15 kr.) med tolv häften om året på över 150 sidor. Denna tidskrift, där en av de ledande kritikerna är Albert Thibaudet, f. lektor vid universitetet i Uppsala, spelar numera något av samma slags ledande roll som *Mercure de France* under 90-talet. Men gamla Mercure är också alltjämt en god tidskrift med kanske ännu mer vittomfamnade intressen än förutnämnda, 68 francs om året, 2 häften i månaden. *La revue de France* är inte dålig heller; men mera akademisk, liksom *Revue des deux mondes.*

Vad England beträffar går ingen av dess tidningar upp mot *Times* i fråga om att vara väl redigerad och följa med vad som händer jorden runt. Times litterära supplement skänker riklig inblick i bokmarknadens nyheter. Denna tidning motsvarar i viss mån Le Temps. Men Times kan nog förefalla väl vidlyftig, och är dessutom bra dyr — c:a 75 kr. årligen. I dess ställe kan man därför taga *Manchester Guardian*, en tidning av bästa anseende eller möjligen *Daily News*, bägge av liberal färg. På alla dessa liksom även de franska, kan postprenumereras.

Bland engelska tidskrifter är svårt att nämna någon, ty de äro legio. Den nya *London Mercury* är god. Så även *Atheneum*. En utmärkt och billig, dock endast rent populärvetenskaplig tidskrift, illustrerad är *Conquest*.

Mina uppgifter äro helt summariska och utrymmet medger ej mera. Men min tanke har isynnerhet varit att söka väcka en impuls. Är man otillfredsställd av att genom svensk press ej komma i tillräcklig rapport med utlandets olika tidsföreteelser, blir den bästa boten att gå till källan själv och där hämta det felande.

Håll på några år och sanna mina ord, förståendet för mångt och mycket skall visa sig ha vuxit och småningom skänka en förnimmelsen av ökat utrymme, i vilken avskild vrå av landet man så än må leva.

Hur U. S. A. rustar sin ungdom för livet.

En intervju.

Ödet förde för några veckor sedan undertecknad tillsammans med miss Edith Anne Scott, director of special education vid the public schools i Rochester, U. S. A., på besök i Sverige som turist.

Mötet inbjöd ju till en intervju om amerikanska skolförhållanden, och miss S. ställde sig genast till förfogande med den vinnande *äkta* älskvärdhet, som är så karaktäristisk för den bildade amerikanskan. Besjälad av ett livfullt intresse för sin skolgärning gjorde hon det t. o. m. med synbart nöje. Framför de muntra, spelande ögonen rundade sig de bekanta, hornbågade amerikanska brillorna, vilka åt vederbörande ansikte alltid ge ett uttryck av uggleaktig vishet. Här var det på sin plats, ty av allt att döma bar directorn trots sitt ungdomliga utseende på ett högst respektingivande vetande.

— Den enhetsskola, ni här i Sverige funderar på, ha vi redan i U. S. A. Den består av en tvåårig kindergarten för 4—6-åringarne, vilken dock icke är obligatorisk, en sexklassig elementary school, där sjuåringarne börja, samt en treklassig junior high school och slutligen en likaledes treklassig senior high school, från vilken eleverna vid en genomsnittsålder av 18 år äro färdiga att övergå till universiteten.

Skoltvång är infört och gäller för barn mellan 7 och 15 år. Har vederbörande under denna period icke fått flyttning från sjätte klassen, ökas skoltiden med ännu ett år.

De som lämna skolan vid denna jämförelsevis unga ålder äro emellertid skyldiga att intill sitt adertonde år bevista fortsättningsskolan, där undervisning lämnas i det yrke vederbörande valt eller har för avsikt att ägna sig åt. De ungdomar, som redan äro ute i arbetslivet, ha fem skoltimmar i veckan, de övriga tjugu.

Inga skolavgifter betalas — staten och kommunen stå för alla utgifter till skolväsendet. Samundervisning äger rum. Läsåret består av 40 veckor. Ferierna äro förlagda till julen med två veckor, påsk en vecka, samt till sommaren under juli och augusti. På landsbygden, där det ofta är lång väg till skolan, har man på många ställen infört biltrafik till skolungdomens tjänst. Bildeligensen hämtar barnen på morgonen och besörjer på eftermiddagen hemfärden.

Det finns, säger miss Scott, bredvid enhetsskolan även privata skolor till tjänst för de förmögnas barn, men de äro mycket litet besökta. Amerikanerna *vilja* vara ett demokratiskt folk, och de förstå, att om de demokratiska idéerna skola kunna bestå och genomsyra samhällslivet, måste de först och främst tillämpas inom skolväsendet och barnen från tidigaste år göras förtrogna med dem. Miljonärens och arbetarens söner och döttrar sitta därför bredvid varandra på skolbänken, och klasskillnaden gives intet rum.

Att märka är emellertid, att befolkningen i de flesta amerikanska städer, åtminstone i sådana med ett starkt inslag av invandrare, delar upp sig efter nationaliteten på olika stadsdelar, så att man har kvarter, där huvudsakligen italienare bo, andra med nästan uteslutande judar o. s. v. Varje stadsdel har *sin* skola, i vilken den ena eller andra nationens barn sålunda bliva i majoritet. De infödda amerikanerna tillåta i allmänhet ej i fråga om de skolor, där *deras* barn gå, någon uppblandning med invandrarebarn.

Undervisningen omfattar samma lärofack, som återfinnas på det europeiska skolschemat. De främmande språken äro dock mindre väl tillgodosedda.

Liksom i den svenska folkskolan tar man vid undervisningen hänsyn till lärjungarnes olika begåvning ävensom till deras hälsotillstånd. Man har särklasser icke blott för de mindre begåvade utan även för de klena, för barn med svag syn, dålig hörsel o. s. v.

Miss Scott ler plötsligt och tillägger:

Vi ha hållit på länge med det där att särskilt tänka på de i intellektuellt och annat hänseende mindre lyckligt lottade, och vi började till sist undra, om vi icke voro skyldiga att även tänka på de särskilt begåvade barnen och göra också något särskilt för *dem*. Vi skilja nu de överbegåvade barnen från den stora massan av medelbegåvningar och undervisa även dem i särklasser. Läroplanen är densamma men tack vare lärjungarnes goda uppfattningsförmåga och läraktighet hinna vi med att ge dem en djupare, allsidigare inblick i de olika ämnena.

I the high school har en tudelning av undervisningen företagits; man har en gren för bokliga studier, avsedd för dem som skola fortsätta till universitetet, och en annan, teknisk, där huvudvikten lägges på att bibringa lärjungen praktiska kunskaper, vilka skola sätta honom i stånd att genast vid utträdet ur skolan kunna vinna sin utkomst inom arbetslivet.

Över huvud taget anse vi skolans viktigaste uppgift vara *att rusta ungdomen för det väntande förvärvsarbetet.* Vi ge dem kunskaper och yrkesutbildning, men den nödvändigaste betingelsen för dem att kunna bestå i kampen för tillvaron är dock, enligt vad vi funnit, en frisk, sund kropp.

Vi ägna därför särskild och ingående uppmärksamhet åt barnens hälsotillstånd och deras fysiska utveckling. samt tillämpa på detta område det noggrannaste bokföringssystem. Vi väga och mäta dem, ge akt på dem och sätta oss

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

I VARJE SVENSKT HEM

som vill följa dagshändelserna inom politikens, handelns, konstens och litteraturens område *läser man numera*

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

Nordiska Handelsbanken

Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.

Egna fonder: Kr. 72,650,000:—

Fullständig bankrörelse.
Notariatavdelning.

Förvaltar enskildas och kassors värdehandlingar mot billig avgift.

SVENSKA HANDELSBANKEN 1871

Öppna

Sparkasseräkning

Södra Hamngatan 23. Östra Hamngatan 39. GÖTEBORG

Sparkasse-Kreditiv

kan därvid utfärdas möjliggörande uttag vid vilket som helst av Svenska Handelsbankens 255 kontor.

vid behov i förbindelse med deras föräldrar: —Se här, mrs Brown, säga vi, detta är er Dicks kort. För tre månader sedan vägde han så och så mycket och *nu* — han har icke ökat i vikt utan minskat. Vad anser ni att orsaken är? Vad får han för mat? Är han tillräckligt ute i friska luften? Kommer han i säng i ordentlig tid? — Ja, mrs Brown, det här är allvarliga saker. Det är *nu* pojkens framtid grundlägges. Ni vet nog vad det betyder för en människa att vara frisk och stark, och ni vill alldeles säkert att er lille präktige gosse skall ha lika goda chanser att slå sig fram i livet som de andra pojkarne — — —

Miss Scott fortsätter: Vi nöja oss inte med att på detta sätt ge råd och anvisningar åt föräldrarne, vi övervaka också att de verkligen följas. Var god observera, att skolan inte plåstrar med barnen, utan lägger ansvaret helt och hållet på hemmen. Briljanta resultat vinnas på detta sätt.

Lärarepersonalen i the public school är till övervägande del kvinnlig. De manliga lärarne äro huvudsakligen verksamma inom yrkesundervisningen.

— Samma lön? skjuter jag frågande in.

Miss Scotts ögon bli lika klotrunda och nästan lika stora som hornbågarne på hennes brillor, när hon stöter fram ett indignerat:

— Of course! *Naturligtvis!* Skulle kvinnorna kanske ha *lägre — ??!* Det är ju otänkbart!!

Eruptionen lägger sig snart, ögonen spela åter soligt och muntert, och miss Scott börjar sjunga Sveriges lov. Naturens skönhet — hon kom från Dalarne! Det goda svenska bordet, som endast har *ett* fel, att vara alltför gott och frestande. Och städernas parker med de härliga lekplatserna, fortsatte miss Scott entusiastiskt. Jag har stått alldeles betagen inför de svenska småttingarnes sandhögar och önskat mig sådant för mitt eget land. Och barnen! Dessa praktbarn, rena, väluppfostrade, vakna och intelligenta, friska och sunda med runda, rosiga ansikten och sol och glädje i blicken! Vilket härligt folkmaterial! Hur oändligt mycket bör icke kunna göras därav. Tänk på oss i U. S. A. med denna oavbrutna ström av lågt stående, okunniga invandrare från världens alla hörn och vi göra dock, tack vare vårt skolväsende, människor av dem, präktiga människor, värdefulla medborgare!

Hennes lovsång över det svenska folket är ännu icke slut.

— Det är något mer jag har observerat, tillägger hon, och det unga, vackra ansiktet är ett enda leende. Ni ha också praktmän i ert land, resliga, ståtliga, välväxta, i hållning och skick gentlemän i ordets vidaste betydelse, synes det mig, och så *underbart* blonda!

Intervjuen, som ju halkat ur det ursprungliga spåret avslutas, och samtalet löper in på andra banor.

The Eye.

Specialaffären för Blusar & Damklädningar

Ö. Hamng. 38.

Kvinnornas lösen.

"Vi vilja på inga villkor tåla någon illvilja i partikonflikter och motsätta oss med all makt skvaller, lögn och bakdanteri."

När den kvinnliga rösträttsföreningen i Ohio, U. S. A., efter rösträttens genomförande ombildade sig till en avdelning av den alla partiriktningar omslutande amerikanska Ligan av kvinnliga väljare, antogs som dess valspråk det här ovan anförda uttalandet.

Mrs Charlotta Boalt skriver i anslutning därtill:

"Detta hat mot den gamla lumpna metoden att föra kampanj är djupt rotat hos kvinnan — men kvinnorna böra vara på sin vakt mot de försåtliga viskningarna i deras öron från den gamle ormen, det hänsyns- och samvetslösa partisinnet. De måste komma ihåg, att det gamla sättet att få fram en kandidat genom att nedsätta hans medtävlare ej är den kvinnliga metoden.

Det borde åtminstone inte vara det — och naturligtvis ej den manliga heller. Kvinnorna ha nu en chans att starta på det rätta sättet, och vi äro förvissade om, att i alla händelser de båda kvinnor, som redan blivit invalda i Förenta staternas senat, skola föregå med gott exempel. Kanhända, om kvinnorna stadigt fasthålla den "kvinnliga metoden" att ej smutskasta motståndaren, skola manliga kandidater, som anse sig behöva använda dylika metoder, bli påverkade därav i god riktning.

Tvivlerskan.

Från en svensk skriftställarinna, sedan ett par år på resande fot utomlands, mottogo vi härom dagen en artikel. I det åtföljande brevet läses bl. a.:

"Ni djärva kvinnovägbrytare, hur har er pioniärtidning det egentligen? Ni vet jag är skeptisk mot kvinnosolidariteten. Jag ville den funnes, men jag kan ej se den!"

Det är oss en glädje att kunna säga att vi icke dela detta tvivel. "Kvinnornas Tidning" har funnit stor förståelse, ett kraftigt stöd i form av prenumeration och betydande hjälp av intresserade genom rekommendation åt andra. *Vi tacka!*

Den duktiga frun har fått en ny lantlig jungfru, som bland sina första uppgifter får ett golv att skura. Hon skurar så som det nu för tiden brukas. Den duktiga frun mister tålamodet, övertar skurattiraljen och skurar med känsla och eftertryck halva golvet.

— *Så* skall Josefina skura!!

Men Josefina ler:

— Nej, snälla frun, om ja skulle lägga åt så, då skulle ja bli svetter!

*

Sommargästfrun skämtsamt till sin värd:

— Nej, den här gången har Karlson stavat alldeles för dåligt. Se här står "sjög" i stället för tjog.

Karlson betänksamt: — Ja, se jag skrev ut räkninga änna som i skymninga, å stavninga blev däretter.

Hemligheter i äktenskapet.

Av *Marie-Louise Ingeman.*

Bör man ha hemligheter i äktenskapet — eller bör man det icke? Frågan är en av de eviga, som tid efter tid skola sysselsätta mänsklighetens tankar och samveten utan att någonsin finna en för alla tillfredsställande lösning.

Mången ingår i det äkta ståndet med övertygelsen att kärleken är såsom ett slags religion, vilken ställer ett tyst och oavvisligt krav på individen att reda upp ett förgånget och taga farväl av alla dess minnen. Sådana personer börja sitt nya liv med en ömsesidig bikt. Man är vänner för evigt, hand håller så fast i hand, man förstår varandra så väl och det är så lätt att stryka över.

Men detta varar icke evigt. En annan gång är man ovänner, vardagen synes grå mot de hägrande minnena och då kommer kanske från ena parten de sårande insinuationer om hur mycket ädlare och ridderligare "den andre" var, och stygga misstankar från den andra parten om hur långt denna ridderlighet och ädelhet prövats. Och då händer det att locket som öppnats över det förflutna lyfts från en Pandoras ask, ur vilken alla olyckor flyga ut. Man vill då gottgöra och täppa till locket igen — men det är redan för sent. De onda andarna, misstankarna, de bittra jämförelserna äro redan lössläppta och låta sig ej infångas igen.

Tänk om dessa två i stället hade varit så kloka och tigit! Då hade hon för honom varit den första, och han för henne den ende, och vad som varit förut hade småningom bleknat bort i ett förgångets tystnad. Ty det är ju i allmänhet otänkbart att människor icke äga ett förflutet. Det är ju orimligt att deras liv skulle ha förgått helt och hållet händelselöst ända fram till den dag de träffa sin själs utvalde. Men varför skulle det icke kunna vila något vackert och ljust även över minnena av dem, som icke blevo utvalda? De voro dock måhända en gång det högsta, det bästa, det käraste. Och med vilken högre rätt kunna egentligen dessa två, därför att de nu sammanbundits med banden för framtiden, fordra att få intränga i det förgångnas slutna rum för att triumfera över de stackars värnlösa minnen, som sitta fångna därinne? Behöver kärlekens gud verkligen sådana hedniska offer för att känna sin allmakt?

Visst kunde idealet vara en fullkomlig öppenhet, varunder två starka och jämbördiga naturer finna stöd i varandras styrka och överseende i varandras svagheter. Men huru många naturer äro så fasta, frigjorda och oberoende av sin fantasi, att ej tanken på en annan, där de drömt sig ensamma, frammanar smärtsamma betraktelser, plågande föreställningar, svartsjuka, misstro? Och även om förtroendet skänkes den verkligt moraliskt starke och överlägsne — vilket plus lägger det till hans lycka att exempelvis få veta, att hans hustru en gång älskat en annan man? En man som han efter den dagen aldrig mer skall kunna betrakta med så lugn och klar blick som om han ej känt sin hustrus hemlighet.

Och om man slutligen vid sidan av de två även skulle skänka "den andre" en tanke. Hur skall han känna det vid förvissningen att hans känslor, hans ord, hans brev, avsedda för henne allenast, nu äro blottställda inför en annan mans blick? Och kanske även han vid denna tidpunkt funnit *sitt* livs utvalda. Hur skall hon då känna det, om han å sin sida inför henne, sitt livs följeslagarinna, blottar alla de små minnen, biljetter som tillhöra ett förgånget svärmeri? Resultatet blir ju endast att mellan två män och två kvinnor, som aldrig medvetet velat göra varandra något ont, och som under vanliga förhållanden kanske skulle hålla hjärtligt av varandra, sprängts upp en klyfta av svartsjuka, kanske hat, som aldrig mer kan muras igen.

Många tala och tänka för tidigt. Ingen talar för sent. Och vem talar i rättan tid?

Nej, kanske mindre än någon annan mänsklig institution står äktenskapet över eller utanför den stora gyllene världsregeln att tala är silver, men tiga är guld.

John A. Gahm
Reseffekt- & Lädervaruaffär.
Skolväskor
Korsgatan 12 (hörnet av Kyrkog.) Göteborg

Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR
Korsgatan 4, Telefon 8462
Rekommenderas!

Umgängeslivet.

Om icke människorna smickrade varandra, skulle det ej finnas något umgänge.

L. de Vauvenargues.

*

I ditt umgänge med världen måste du framför allt taga dig tillvara för två ting: att synas löjlig och att synas beklagansvärd.

M. v. Klinger.

*

Giv akt, hör tig! Avgiv få omdömen, fråga mycket!

A. v. Platen.

*

Våra vänner genera sig att säga oss obehagligheter så mycket mindre i den mån de anse sig vara förtroliga med oss.

Comtesse Diane.

*

Det är blott riktigt roligt att konversera, när man är två, som tänka lika, eller tre, som icke göra det. *Ch. Winter.*

*

Människan kan umbära nästan allt utom människor.

L. Börne.

*

En människa har ej mer rättighet att vara ohövlig i ord än i handling, ej mera rättighet att säga ett ovänligt ord till en annan, än att slå henne till marken.

S. Johnson.

*

Vad man kallar komplimanger, det förefaller mig liksom när två marskattor möta varandra, och när någon tackar mig rätt hjärtligt, förekommer det mig, som om jag skänkt honom en slant och han gåve mig tiggarvällsignelsen tillbaka.

W. Shakespeare.

*

Ett dagligt sällskapsliv bland personer, vilkas förhållanden och egenskaper äro oss likgiltiga, bland tidsfördriv i vilka vi gå och trampa tiden på hälarne, bland samtal, vilkas innehåll är glömt den nästa minuten, gör slutligen livet naket, hjärtat öde, sinnet kallt för det goda och tolerant mot det onda.

A. Törneros.

*

Den som umgås med många driver en minuthandel, vilken ger honom mycket att göra men liten vinst. *A. v. Knigge.*

Wävstolar
Knippeldynor
Ritbräden

Göteborgs Slöjdmagasin
26 KYRKOGATAN 26

Provprenumerera
för
Oktober-kvartalet
på
KVINNORNAS TIDNING!

Pris endast 2 kronor.

Prenumerationen göres på närmaste postkontor eller på tidningens expedition VALLGATAN 27, Göteborg. Insänd beloppet i postanvisning eller ring till oss 18070.

Då vi äro ensamma hava vi att g
va akt på våra tankar, i vår fami
på vårt lynne, i sällskapslivet på vå
tunga. *H. More.*

*

Att vara uppriktig i världen det ä
att inlåta sig i en strid med olik
vapen och att med blottat bröst
kämpa mot en harneskklädd ma
som lyfter en dolk.

H. G. Mirabeau.

*

När vi besinna huru många män
niskor vi sett och känt, och när
tillstå för oss själva, hur litet
varit för dem och de för oss, hur
varda vi då till mods? Vi möte
den snillrike utan att samtala me
honom, den lärde utan att lära n
got av honom, den bereste utan a
göra oss underrättade om någo
den kärleksfulle utan att visa h
nom någon vänlighet.

J. W. v. Goethe.

*

Möbler, Möbeltyger, Gardiner, Gångmattor, Flossamattor.
Allt handgjort, konstnärligt, varaktigt och i förhållande till kvalitet billig
KONSTFLITEN, GAMLA HÖGSKOLAN, GÖTEBORG

Förbjudet för kvinnor.

En manlig duell.

Frågan om kvinnors tillträde till prästämbetet är aktuell i åtskilliga länder, särskilt England. En och annan dyning har även nått de nordiska länderna. I Norge har frågan sålunda ganska livligt debatterats, likaså i Danmark, under det att saken här i Sverige ännu icke blivit föremål för allmännare intresse. Att detta intresse är under uppvaknande är emellertid otvivelaktigt och det kan måhända verka stimulerande att få en inblick i hur de engelska andarna just nu drabba samman på detta område.

Rev. Bourchier, pastor i S:t Jude's församling i London, har gjort ett kraftigt uttalande mot kvinnliga präster.

"Den öppnade dörr, varigenom kvinnorna få tillträde till prästämbetet, kommer också att bli den dörr, varigenom alla manliga präster med självaktning måste gå ut", förklarar han, samt tillägger:

"Kvinnor äro ej kompetenta att förvalta det Heliga Ämbetet, och 'Förbjudet' borde för deras räkning stå skrivet i eldskrift vid ingången till helgedomen."

Detta temperamentsfulla uttalande har uppkallat den kände engelska skriftställaren A. Gardiner till en lika kraftig som skickligt formulerad protest.

"Jag förmodar", skriver han i "The Star", "att detta verkligen är mr Bourchiers åsikt, men man undrar vad han menar. Menar han, att de andliga gåvorna endast äro givna åt män? Menar han, att endast män kunna prestera det mått av dygd, som kan göra mänskliga varelser till en passande boning för Anden?

Vad har könet att göra med saken? Att mäns och kvinnors anlag äro olika, veta vi. Försöket att ignorera denna olikhet framträder ibland rent av som ett lyte hos den moderna kvinnorörelsen. Kvinnan vill vara alldeles detsamma som mannen i st. för jämnställd med honom. Men vilka än olikheterna äro, så hava dock dessa ingenting att göra med de ting, som tillhöra det rent själiska eller andliga området. T. o. m. mr Bourchier skulle väl inte vilja säga, antar jag, att endast männen hava själar eller att de i det stora hela äro dygdigare än kvnnorna.

Vad beträffar kvinnornas kvalifikationer för undfåendet och överbringandet av frälsningsnåden, i vilket hänseende skulle de vara männen underlägsna? De äro födda till samma värld, samma fröjder och lidanden och sluta vid samma mål. Över huvud taget är deras lott hårdare än männens. Naturen har gjort den hårdare, och mannen har dragit fördel av sin överlägsna styrka för att lägga på dem ett ok, från vilket han själv är fri. Han har satt upp en högre måttstock för kvinnans än för mannens sedliga liv, och ändå förkunnar mr Bourchier, att himmelrikets nycklar äro i hans eget köns händer.

Kvinnan är med ett ord underlägsen, ej allenast i fråga om allt vad som rör denna världens affärer, utan även den kommande världens.

Föråldrade åsikter.

Denna lära var ursäktlig under de dagar, då kvinnan var ett av mannens bohagsting — något dyrbarare än hans häst, något mera uppskattad än hans hund. Det hängde samman med den uppfattningen, att kvinnan var en varelse, som borde hållas borta från den hårda beröringen med den yttre världen i ett tillstånd av oskuld och menlöshet, där hon ingenting hade att skaffa med livets allvarligare omsorger. Hon var, som sagt, mannens egendom, en täck varelse i bur. Hon kunde eget nog sitta på en tron och som fallet var med Elisabet bevisa, att hon kunde vara den slugaste och duktigaste regenten i ett folks historia Men hon fick ej lov att leva ett eget, oberoende liv, fick ej vara med då det gällde handling, varken i vad som rörde denna eller den tillkommande världen. Hon fick ej lov att tillhöra allmänna kårer eller visa sig på offentliga talarstolar eller åka utan sällskap på ett omnibustak eller vara närvarande vid en offentlig middag eller åka cykel eller hålla tal eller sjunga i en kör eller ta mot en kollekt. Hon var innesluten av ett taggtrådsstängsel av sociala band och förbud, som undertryckte allt initiativtagande och stängde för henne varje väg till ett självständigt uttryck för sin personlighet.

Taggtrådsstängslet borta.

Taggtrådsstängslet är borta, och fången är fri. Vi kunna väl tycka, att hon ibland tar lite fel i det bruk hon gör av sin frihet; men vi måste komma ihåg, att förhållandena äro nya för henne. Giv henne tid, och hon skall finna, att efterapandet av männen ej är bästa sättet att bevisa sin jämlikhet med mannen. Men tvivlar väl någon på att samhället blivit rikare och bättre genom denna frigörelse från det förgångnas träldom? Den tanken, att världen var ett slags klubb för män, i vilken kvinnans kall var att firas och ta emot hyllning, så länge hon var ung och vacker, och att utföra slavsysslorna, då hon upphört att vara ung och vacker, är en avskyvärd idé, som ingen rättänkande man skulle önska se återupplivad.

Så mycket värre för kyrkan.

Om taggstängslet får stå kvar runt kyrkan, så är det värst för kyrkan. Det var kyrkan, som borde tagit ledningen i att avliva den stötande läran om kvinnornas underlägsenhet. Den hade mest att vinna av frigörandet av kvinnornas krafter och entusiasm för dess tjänst. Ty vilka än tvivlen måtte vara rörande kvinnornas lämplighet för världsliga kall, såsom läkare, lärare, vetenskapsmän, domare, advokater o. s. v., så kan det ej gärna råda något tvivel om deras särskilda fallenhet för andliga värv. Det tjänande sinnet är medfött hos dem, de ha i oändligt mycket högre grad än män känsla för de andliga värdena, och deras vältalighet har bevisat Johnsons smädeskrift om kvinnliga predikanter vara höjden av dårskap.

Om kyrkan går under, så blir det ej, som mr Bourchier sade härom dagen, emedan dess stödjepelare ej äro maskulina nog, utan emedan den är sista reträtten för den föråldrade läran, att världen är en klubb för män med taggtrådsstängsel omkring för att utestänga kvinnorna framför allt från dess heliga platser.

"Metodiskt".

Ofta händer ju att man, till vuxen ålder kommen, önskar sätta sig själv på studérbänken för att grundligt taga reda på några av tidens frågor eller för att vidga sin kunskap i något vetenskapligt ämne. Man tar därvid vanligen för givet, att man bör tillämpa det från skoltiden kända systemet att gå "metodiskt" tillväga, att börja riktigt från början, att taga reda på och smälta varje detalj och fortsätta endast i den mån man verkligen tillgodogjort sig det redan lästa.

De flesta skola emellertid finna, att detta system är tröttsamt, tråkigt, icke ledande till målet och ägnat att döda kunskapsbegäret. Man träffar under läsningen på några svårförståeliga detaljer, som icke gå att reda ut, man får en nedstämmande känsla: "det där går tydligen över min horisont", och lägger håglöst bort boken.

Metoden är dålig och bör utbytas mot en annan! Man skall läsa artikeln, avhandlingen eller boken raskt, med verklig uppmärksamhet och fortsätta, även om det är en eller annan detalj, ja, många detaljer man hakar upp sig på och icke förstår. Man får genom en sådan genomläsning, trots de dunkla punkter som kvarstå, en allmän uppfattning av vad saken gäller. Man känner att man i alla fall ökat sitt vetande, erfar den därmed följande känslan av tillfredsställelse, tillförsikten stimuleras, man är besluten att gå till grunden av saken och fortsätta den studiekurs man börjat. Läsningen av nya artiklar, nya avhandlingar, nya böcker i den fråga eller det ämne det gäller skall snart nog under växande intresse och ständigt förminskade svårighe ter leda till den önskade omfattande grundliga kunskapen.

Vad den manliga hatten förråder.

Liksom man av en kvinnas sätt att kläda sig kan få en ganska god inblick i hennes karaktär och sinnelag, kan man av en mans hatt, dess utseende och sättet att bära den få en rätt god föreställning om vad ägaren invärtes går för, påstår en observator.

Om hatten är lagom stor, välvårdad och sitter som en hatt skall sitta, rakt och lagom djupt ned i pannan, tyder det på, att den man som bär den, är vad man kallar en bra karl, korrekt i sitt handlingssätt, en god kamrat och pålitlig vän.

Är hatten bra nog stor och synes vårdslöst utvald, är dess ägare en man, som icke har tid att tänka på det yttre, upptagen som han är av annat, vilket synes honom viktigare och av större värde. Hans hjärna är ofta rastlöst verksam, ofta i osjälvisk riktning, han har stora allmänna intressen och en vid syn.

Män med en småsint, petig natur, en trång syn på livet och vilka äro av en överdrivet sparsom läggning, ha i allmänhet smak för små hattar.

Män, som bära sin hatt neddragen över ögonen, bör man helst undvika. De äro själviska, opålitliga, inbundna och av en dyster läggning. Man ser dem sällan äga verkliga vänner. Å andra sidan äro de män, som gå med hatten något uppskjuten i pannan, frimodiga, med ljust och glatt sinne samt snart benägna till vänskap. De hava ofta gott huvud, äro sällskapligt anlagda och vinna med sitt öppna, gladlynta sätt lätt vänner och äro väl tålda av alla, med vilka de komma i beröring. Åker hatten ännu längre tillbaka på nacken, så finnes anledning tro, att de ovannämnda goda egenskaperna slagit över och blivit till hållningslöshet, beskedlighet och slarv.

En man, som trycker ned hatten djupt över huvudet, är materialistiskt anlagd, och den, som sätter hatten på tre kvart, är till sin natur självständig, djärv och, alltid hållande på sin egen rätt, ständigt redo att gent emot andra och deras intressen gå bröstgänges till väga.

TEXTIL
MAGASINET A/B
40 KUNGSGATAN 40.
Specialaffär för Tyger
till
Klädningar - Dräkter - Rockar
Underkläder m. m.
i alla möjliga kvalitéer.
Prima varor — Stort urval — Billiga priser.

TREVLIG och INTRESSANT

FÄRSKA NYHETER VÄRDEFULLT INNEHÅLL
GÖTEBORGS MORGONPOST
Den största morgontidningen

Skjort-BLUSAR
uti
TVÄTTSIDEN, POPELIN, YLLE
och SCHANTUNG
Obs.! Egen tillverkning.
Tillförlitliga modeller.
BILLIGA PRISER hos
Friberg & Anderson
1 Kungsportsplatsen 1
Telefon 7235. Telefon 7235.

Makaronipudding med njurstuvning.

300 gr. svenska makaroner, 2½ à 3 liter vatten, 1 msk. salt (15 gr.). Till formen: 1 msk. smör, 2 msk. stötta skorpor. Stuvning: 2 kalvnjurar, 1½ msk. smör, 3 msk. vetemjöl, ½ liter oskummad mjölk, 3 ägg, vitpeppar, efter smak, socker efter smak, ½ kkp riven ost, buljong, peppar och salt, madeira.

Beredning: Makaronerna förvällas i kokande, saltat vatten, sköljas av och läggas ned i en smord och brödbeströdd kransform. Äggen vispas tillsammans med mjölken och kryddorna och gjutas därefter över makaronerna. Puddingen sättes in i ugnen och gräddas 1 timma. Njurarna blancheras och skäras i tärningar, dessa brynas i smör, spädas på med buljong och få steka tills de äro mjuka. Smör och mjöl sammanfräses, köttskyn och buljong spädes på och såsen får koka 10 min. Njurarna läggas i och stuvningen avsmakas med kryddorna och vinet. Puddingen stjälpes upp, den rivna osten ströss över och stuvningen lägges i mitten.

Begär alltid Svenska makaroner.

EN GENIAL IDÉ.

En kväll då Pitou gick hem, möttes han i trappan av en ovanlig doft. Han klättrade på under häpnad.

— Om vi levde i underverkens tid, så skulle jag kunna tänka, att Tricotrin rökte cigarr, sade han för sig själv. Vad i all världen kan det vara?

Paret bebodde för tillfället en vindskammare på Rue des Trois Frères, där deras fönster, som voro i största behov av reparation, hade en makalös utsikt över de smutsiga trapporna, som förde upp till Passage des Abbesses. Kommen inom dörren fick han se Tricotrin, som med stor värdighet stegade fram och tillbaka i vindskupan med en havanna mellan läpparna, som måste kostat minst en franc. Kompositören gnuggade sig i ögonen.

— Har de tagit in dig i akademien? stammade han, eller har din onkel, sidenfabrikanten, dött och lämnat affären åt dig?

— Men, vän, svarade poeten, bered dig på en ny och sensationell historia! Jag är ej mer den unge man, som gick ut i kväll — jag är en storhet.

— Jag tänkte just, sade kompositören, att det inte kunde vara du, när jag såg cigarren.

— Föreställ dig, att jag kl. 9 vandrade framåt Stora Boulevarderna, törstig, så att ag kunde ha tömt ett bryggeri. Jag kan ju nämna också, att mina fickor voro tomma, men —

— Det vore en alldeles onödig fyllnad i romanen, sade Pitou, det finns saker, som äro självklara.

— Vid hörnet av Operatorget gick en karl förbi mig, som jag tyckte mig känna igen, men jag kunde inte komma ihåg, var vi hade råkats. Jag vände och följde med honom och bråkade min hjärna för att få tag i det hela tiden. Plötsligt stod det för mig — —.

— Förlåt, avbröt kompositören, jag har läst Bel-Ami själv. Ja, det är alldeles tydligt, att du är en storhet — du har lagt bort att vara originell.

— Ja, det är ju en viss likhet, det medges, erkände Tricotrine. Men i alla fall så äger ju Maupassant ingen ensamrätt till Operaplatsen. Jag säger, att jag kom ihåg mannen; hade känt honom, när han var på annonsbyrån i Lyon. Nåväl, vi superade tillsammans, han är i den position, att han kan göra mig en tjänst — han ska be en redaktör trycka en intervju med mig!

— En intervju? utropade Pitou. Ack, min stackars vän, för mycket mat har omtöcknat ditt förnuft. Gå och lägg dig — du blir nog hungrig och klok igen i morgon.

— Det kommer att slå dem med häpnad, inte sant? — Gustave Tricotrin i sitt hem — i den illustrerade upplagan av Le Demi-Mot?

— Illustrerade? flämtade Pitou. Han såg sig omkring i vindskupan. Menar du, att du sa illustrerade?

— Så ja, så ja, sade Tricotrin, vi ska flytta undan sängarna. Och kanske portvakten vill låna oss en palm av dem, som står vid ingången. Med en palm och en förståndig fotograf är det väl ingen konst att få en viss glans över det hela. Jag skulle tycka om en skärm — vi ska låna en från en atelier vid Rue Ravignau. Med en palm och en skärm, kära barn, förutser jag, att omgivningen kommer att verka högst elegant. 'Ett hörn av studérkammaren' — vi kan sätta skärmen framför tvättstället och strö massor av manuskript över bordet — du erkänner väl, att vi har tillräckligt med manuskript? — ingen kan ju veta, att de alla blivit refuserade. Och så kan en målare vid Rue Ravignau låna oss några av sina misslyckade produkter. — Skulle herrarna vilja se några av mina tavlor, innan ni går, jag är en ivrig samlare! Det låter ju bra, inte sant? sade Tricotrin.

I Montmartre väcker det ingen vidare sensation, att ett par "typer" flyttar på sina penater — väderkvarnsvingarna vrider sig ändå. Den dag, då vindskupan fotograferades, var den betydligt förändrad till sitt utseende för tillfället, minst ett tjog ouppskattade mästerverk dolde de åtskilligt ramponerade väggarna; det trasiga fönstret var dekorerat med en orientalisk vävnad, som hade varit hälften av Parisateljeernas högt värderade tillhörighet. Poeten själv — med portvaktens bidrag behagfullt vajande över sitt huvud vid draget från hålet i fönstret — satt med drömmande blick nedsjunken i en massiv stol, vari en Salomo suttit och dömt ända till 12,15, då poeten kommit för att hämta den. Det utmattade utseendet, som med bekymmer observerades av beundrande läsare, kom sig av stolens fasansfulla tyngd. Då han vacklade upp med den för trapporna till Passage des Abbesses, hade den unge mannen fruktat, att han skulle ge upp andan på själva tröskeln till ryktets tempel.

Emellertid visade sig fotografen så uppfinningsrik och förstående som möjligt. Det kanske mest iögonenfallande draget på bilden var det stora och luftiga utseendet på rummet, vari monsieur Tricotrin presenterades för Le Demi-Mots läsare. Namnet på gatan nämndes ej.

Med vilken stolthet betraktades ej detta nummer av tidningen på Rue des Trois Frères!

— Aha! ropade Tricotrin, som sökte föreställa sig, att han verkligen hade ett så notabelt hem, — de som avvisade mig under min ringhets tid, kommer att bli ångerköpta nu, skulle jag tro. Stenhjärta kommer att upptäcka, att jag inte hade orätt, då jag förlitade mig på min talang! —

— Jag förmodar, sade Pitou, att "Stenhjärta" är ditt nyaste smeknamn på sidenonkeln?

— Du har förstått mig rätt. Jag föreslår, att vi skickar ett exemplar av tidningen till Lyon med "intervjun" artistiskt dekorerad med lagrar. Jag kan inte rita lagrar själv, men det finns fullt med folk, som kan det. Vi ska leta reda på någon som gör det, medan vi söker lura vår hunger på Le Faisan d'Or i kväll — eller kanske det vore bättre att fasta på Le Lapin Agille i stället. Där finns fler möjligheter. Jag ska sätta adressen i mariginalen — min vördade onkel kommer inte att veta, var det är, och vad välljudet beträffar, så har jag ingenting att anmärka mot den. Det skulle inte förvåna mig, om jag finge ett kärleksfullt brev och en sedel till svar. Människans medfödda fördärv gör, att hon älskar att öva barmhärtighet mot de lyckosamma.

— Det är ett faktum, sade Pitou. Den är djupt fördärvad, den mänskliga naturen.

— Vem vet? — han kanske t. o. m. kunde förnya underhållet, som han brukade skicka mig!

— På mitt ord, otroligare saker har skett, erkände Pitou.

— Tänk dig, Nicolas, vi kanske än en gång i livet ska få nog att äta!

— O, fjärrskådare, finns det ingen gräns för din fantasi? utropade Pitou.

Det medfödda fördärvet, som poeten talat om, föranledde verkligen monsieur Rigaud i Lyon att lossa på pungen. Han skrev, att han var glad att höra, att Gustave börjat bryta sig en bana och inneslöt en check på 250 frcs. Efter en del morbroderliga förmaningar, som poeten hoppade över — han hade författares vanliga motvilja för alla avvikelser från ämnet hos andra skribenter — framkastade han därtill en vink om att underhållet kanske skulle kunna förnyas.

Vilken fest det blev i "Bohemia"! Hur glasen klingade efteråt i La Lune Rousse, och vilka underbara hattar, som Ioonne och Marcelle exponerade i Jardin des Buttes-Chaumont nästa vackra söndag! Till och med när de sista krusningarna av vågsval-

Är arbetet en förbannelse eller - - -?

Professor Edward Thorndike, lärare i pedagogisk psykologi vid Columbia universitet, skriver i Harper's Magazine om arbetets psykologi.

Han påpekar, att under det frihet från produktiva sysselsättningar är det Eden, som vi nästan alla drömma om, så finns det män och kvinnor, som äro nog kloka att söka sin lycka i produktivt arbete och skulle fortsätta därmed, även om de skulle råka bli begåvade med rikedom.

Han säger vidare, att nästan varje mänsklig åstundan i någon mån kan tillfredsställas genom produktivt arbete, och giver fem tillfredsställande skäl, varför vi böra fortsätta med vår dagliga sysselsättning.

"De flesta av oss ha fått lära sig att tänka på arbetet som ett nödvändigt ont, som man mutas att hålla på med genom avlöning eller annan inkomst, ungefär som vi fått lära oss att tänka på öster som det ställe, där solen går upp och väster där den går ned. Människan är belastad med arbetes förbannelse sedan Adams tid, ju mindre hon pålägges av den sorten, dess bättre. Frihet från producerande arbete är det Eden vi alla längta efter. **Kortare** arbetstid och högre lön är den väg, varigenom de arbetande i världen kunna nå lyckan. Detta är vad vi fått lära oss.

Vi kanske medgiva, att arbetet har ett visst värde för hälsa och moral, och att vi säkert komma att njuta mer av himlen, för att vi trälat på jorden. Men i sig självt, sett från den arbetandes enkla egoistiska synpunkt, är arbetet ett moln, vars enda ljusa sida är lönen. För att hålla världen i gång måste så och så många ton kol brytas, så och så många tunnor säd odlas, så och så många meter tyg vävas. Och hellre än att undvara dessa ting, så arbetar världen. Arbetet är ett lidande, som man tåligt dras med, endast därför att det förebygger det ännu större lidandet att sakna det, som kan köpas för arbetets löner.

Arbetslagar, arbetsdiskussioner och välgörenhetsförslag för arbetare återspegla och bekräfta i allmänhet denna uppfattning. Det är likväl ett osunt och farligt sätt att se på saken. En sund och allsidig syn på den mänskliga naturen i dess förhållande till arbetet måste inbegripa alla de viktiga fakta, som beröra det produktiva arbetet, och ej endast det faktum, att mycket därav är motbjudande för många människor. Den måste ta i betraktande alla omständigheter vid arbetets utförande och arbetets alla resultat såväl som avlöningsbeloppet.

För det första är att märka, att kroppslig eller andlig verksamhet ej är i och för sig motbjudande för mänskliga varelser. Tvärtom. Om verksamheten ej överskrider individens förmåga i fråga om kvalitet, kvantitet och långvarighet, så är den i sig själv något gott. Gossar och män lämna med nöje sin lugna vrå i hemmet för att deltaga i de värsta strapatser vid jakt. Juristen slutar upp med att tänka på lagfrågor för att hänge sig åt än värre tankeansträngning vid lösningen av ett schackproblem. Husmodern lämnar familjens trasiga strumpor för att sysselsätta sig med ett broderi, som fordrar betydligt mera skicklighet och kräver mer huvudbry.

Ej heller är produktivt arbete i sig självt mera motbjudande än samma verksamhet riktad på sport. Den mänskliga naturen har ingen förkärlek för det onyttiga i och för sig. Tvärtom, barnet skulle föredraga att få sina lerpuddingar ätliga, jägaren att försäkra sig om ett nyttigt jaktbyte o. s. v.

Människor **vilja** arbeta.

Faktum är, att det knappt finns någon inbringande sysselsättning, som inte utövas som ett omtyckt tidsfördriv av några män och kvinnor. Rodd, körning, trädgårdsskötsel, lantbruk, hönsavel, äro några exempel. Vedsågning har ofta brukats som sport av både namnkunniga och icke namnkunniga män. Dikesgrävning och bokföring kunna även vara rekreationsmedel. *Många skulle, om de sökte lyckan på ett klokt sätt, fortsätta med sitt produktiva arbete, även om de ägde stora rikedomar.* Detta är ju faktiskt fallet med den ivrige uppfinnaren, den passionerade musikern, den driftige industriidkaren, vetenskapsmannen och många andra. Alla dessa arbeta utan hänsyn till lönen, sedan allt behov av ytterligare förtjänst för livsuppehället upphört.

Nationalekonomen skall här invända, att våra exempel äro hämtade från arbetsområden, som fordra särskilt kvalificerade arbetskrafter, och att man i detta fall ej har rätt att generalisera. Det mesta arbete, kanske han invänder, är alltigenom motbjudande för arbetaren. Allt slentrianmässigt arbete, t. ex. med jordbruk, vid fabrik, på kontor eller i hemmen är i sig självt obehagligt och blir rent av odrägligt i längden. Vem skulle väl månad efter månad vilja hålla på med att gräva diken, göra X-krokar, cykla omkring med boxar eller kopiera namn, tvätta diskar, skura golv o. s. v., om man inte finge en pekuniär ersättning?

Men lön och profit äro sällan den enda vedergällningen för arbete. Många personer arbeta i viss mån av kärlek till själva arbetet. För ännu fler är det bifall, som deras skicklighet och prestationsförmåga tillvinner dem, delvis en ersättning. För andra utgöres denna till en del av den angenäma sällskapligheten i kamratkretsen eller av särskild vänlighet från förmannens sida. Som sagt, nästan varje allmänmänsklig åtrå kan till en viss grad tillfredsställas genom produktivt arbete.

Man får ej tro, att arbetaren lämnar det mesta av sin mänskliga natur efter sig, då han går till arbetet, och blir förvandlad alltigenom till en krass penningdyrkare. Man bör komma ihåg alla de vanor och instinkter, somliga djupt dolda, som han ledes av, lika väl när han arbetar, som när han vilar i skötet av sin familj eller roar sig med sina vänner eller slåss eller röstar eller gifter sig.

(Forts. i nästa n:r.)

Institutioner och människor.

Av ***Frigga Carlberg.***

Det finns kanske intet ord som framprässas i sådan ångest som frågan: Vem? — Vem skall jag vända mig till i min stora nöd?

Ingen svarar. Tanken irrar hit och dit, dröjer ett ögonblick vid ett ansikte man en gång sett, en röst man en gång hört tala vänliga ord, en person man hört omtalas som hjälpsam och god. Men de äro alla så långt, långt borta — och en bedjandes röst är så svag.

Och så begås — "brottet".

En ung flicka — ett barn till år och utveckling — har tagit sitt nyfödda fosters liv.

— Hade hon intet hem? Ingen mor? Ingen att få hjälp av?

— Nej, svarar min sagesman, hennes mor övergav henne, då hon ännu var späd. Hon hade en fattig fostermor, sjuk och ålderdomssvag.

— Fanns i hennes omgivning ingen hon hade förtroende till. Det är ju endast några få år sedan hon slutade skolan, där hon haft lärare och lärarinna? Hon har nyligen konfirmerats — var ej prästen hennes andlige fader och hjälpare? Varför gick hon ej till honom.

Min sagesman skakar på huvudet med ett smärtfyllt leende:

— Fattig, okunnig, ensam — alla säga hon var "en dålig flicka".

— Men barnets far? envisades jag att fråga, kunde ej han hjälpa?

— Han var i samma ställning som hon, övergiven av en kärlekslös mor, fattig, okunnig och hjälplös.

— Och nu skola de straffas — de ensamt? Var finnas de medskyldiga? De som låta övergivna barn växa upp i olämpliga hem?

— Skall jag taga vara på min broder?

— Ja, i all synnerhet *innan* det blir fråga om brott och straff. När en herde borttappar ett av sina lamm, söker han tills han återfinner det förlorade, är det icke så?

— Det borde vara så.

— Den *gode* herden handlar så, men den försumlige — och dit hör flertalet av oss — låter ulven sarga det vilsegångna lammet utan att röra ett finger för dess räddning.

— Säg inte så, det är orättvist — vi ha fullt upp i vårt kristna församlingsliv av institutioner till nödlidandes räddning.

— Ja, ni har rätt, vi ha fullt upp av institutioner, det fattas endast — *människor.*

Tankar.

Barnen se i sina föräldrar det förflutna; dessa se i sina barn det tillkommande, och om vi hos föräldrarne finna mer kärlek till barnen än hos barnen till föräldrarne, är detta väl beklagligt men naturligt. Vem älskar icke mer sina förhoppningar än sina minnen?

J. Eötvös.

*

Om hälften av den tid mödrarna offra på att smeka, pryda och klema med sina barn i stället användes till att draga fram och utveckla deras finare inre natur, då skulle den nya generationens män och kvinnor bli vuxna det ansvar, som väntar dem i den tid som stundar.

Katherine Tingley.

*

Den känslige är som den obeväpnade bland idel beväpnade.

B. Auerbach.

*

Man brukar kalla slappa naturer goda — jag får slutligen ett riktigt förakt för godheten.

Ann-Charlotte Edgren.

*

Varje människa har tre karaktärer: den som hon visar, den som hon har och den som hon tror sig äga.

A. Kara.

*

Sådana dina vanligaste tankar äro, sådant är ock din själs skaplynne, ty själen får färg av tankarne.

Marcus Aurelius.

*

Det blöder väl, fast intet vapen slamrar,
När kampen står i hjärtats tysta kamrar.

K. A. Nicander.

*

Av alla tecken till ett fördärvat hjärta och ett klent huvud är fallenheten för otro det tillförlitligaste och osvikligaste.

E. L. Bulwer.

*

Vår kropp är känslig, då vår själ är ledig.

W. Shakespeare.

*

Du inträdde i livet gråtande, medan man smålog runt omkring dig. Försök att leva så, att du dör smålende, medan man gråter runt omkring dig.

E. de Laboulaye.

*

Det är av stor vikt att behandla varje människa efter hennes natur och temperament.

Socrates.

*

Mannen bildar och danar världen, men kvinnan bildar mannen.

Julie Burow.

*

En man tar huvudet till råd i mycket,
i kvinnans bok är hjärtat huvudstycket.

Lord Byron.

*

En älskarinna älskar högst, en hustru bäst och en moder alltid.

Jules Petit-Senn.

*

Var rädd om den ömhjärtade. Hans hjärta såras förr än andras. Hans kärlek dör icke, den förfryser.

Gyllenhamars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Stärker aptiten, ökar arbetslusten.
För ÅLDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

"DE TUSENDE SVENSKA HEMMENS TIDSKRIFT"
HVAR 8 DAG
BÖRJAR DEN 1 OKTOBER 1922 SIN NYA
24:de ÅRGÅNG

Avslutandet av en HVAR 8 DAGS årgång och början av en ny är ett moment värt att beakta. Den avslutade årgången är helt enkelt en samlad, rikt illustrerad redogörelse för hela den civiliserade världens krönika under ett år. Tidens händelser böra äga intresse för en och var — de äro dock icke lätta att överskåda och behålla i minnet.

HVAR 8 DAG samlar dem och förelägger dem för sina läsare. Den, som samlar HVAR 8 DAG — och tusenden sinom tusenden göra det — samlar sin samtids världskrönika, av ovärderligt intresse även för senare år och för efterkommande.

Prenumeration å HVAR 8 DAG mottages hos alla hrr bokhandlare och tidningsförsäljare, ävensså å samtliga postanstalter för oktoberkvartalet. Helår 15:50, kvartal 4:25, lösnr 35 öre.

Nu börjar ny årgång!
Prenumerera därför omedelbart och
FÖLJ MED EDER TID!

Glatt
går disken undan, om man tager en smula Tomtens Tvättpulver i diskvattnet.

DAM- HERR- OCH BARN-SKODON
Trevliga, eleganta facons och utmärkta passformer. Alltid billigaste priser.
Nya A-B. City Kungsg. 51
Telefon 9179

6 Korsgatan 6
Linoleum mattor
Bäst & billigast
Linoleumbolaget
Jönsson, Frändberg & C:o
Tel. 20233

! GYNNA VÅRA ANNONSÖRER !

let upphört, gingo vännerna alltjämt och sprätte på Boulevard Rochechouart, ty kunde icke första utbetalningen av understödet komma med nästa post? Det fanns ju inget hinder för den saken.

Tiden gick, och Tricotrin började tycka, att en ny "intervju" inte vore ur vägen.

Just i den vevan kom ett nytt brev lika hjärtligt som det första, men som slog ned som en bomb i den torftiga vindskupan. Monsieur Rigaud tillkännagav, att han komme till Paris i affärer följande afton, att han väntade sig nöjet att få besöka sin systerson, och att han hoppades, att hans käre Gustave skulle möta honom vid stationen. Poeten och kompositören stirrade på varandra med blodlösa ansikten.

— Du måste göra visit hos honom på hotellet i stället, flämtade Pitou slutligen.

— Men du kan vara säker om, att han kommer att vilja se min eleganta bostad.

— Den är i händerna på dekoratörer. En sån otur!

— Då kommer han att göra dem förslag. Han är full av den sorten.

— Febern rasar i huset — en fruktansvärt smittosam feber; vi kan be en medicinare skriva på oss en.

— Det intyget skulle i alla fall inte förklara, varför jag bor i ett fattigkvarter.

— Nå, så låt oss erkänna då, att här är ingenting att göra. Du får lov att bekänna kort.

— Är du galen? Det är sådana tanklösa ynglingar som du, som en gång få begråta sina förspillda liv. Om jag kunde ta emot honom denna enda gång, så som han väntar att bli mottagen, så är det inte tvivel om, att detta skulle betyda en inkomst på 2,000 frcs för mig. Lyckan dinglar framför oss — skall jag försumma att hugga tag i den? Olympiska gudar, en sådan katastrof, att han skulle komma till Paris! Varför kan han inte sköta sina affärer i Lyon? Finns det inte tillräckligt med pengar i Lyons stad för att tillfredsställa honom? Å, den snåljåpen, den mammonstrålen! Nicolas, min vän och broder, om det vore natt, då jag förde honom till ett elegant residens, så kanske han inte lade märke till namnet på gatan — jag kunde hålla ett glänsande tal för honom, då vi vände om gathörnet. Jag kunde ju vara lika vältalig, då jag förde bort honom också. Han skulle aldrig behöva veta, att det inte var Rue des Trois Frères.

— Du har rätt, sade Pitou, men vad är det för ett fattighjon i vår umgängeskrets, vars eleganta residens du funderar på att överta?

— Man får ju lov att tänka litet på saken, svarade Tricotrin. Det är ju tydligt och klart, att jag måste ta emot hos någon. Lyckligtvis har jag två dagar på mig att reda upp affären. Jag ger mig av nu genast.

Det var en strålande morgon, och den första person, han träffade på Rue Ravignau var Goujaud, som höll på att måla den lilla trädgårdstäppan framför ateljéerna.

— Säg mig, Goujaud, frågade poeten, har du någon förgylld bekantskap, som skulle vilja låna mig sin bostad ett par timmar i morgon kväll.

Goujaud funderade några sekunder med huvudet på sned. — Jag har aldrig åstadkommit något så vackert som detta förut, anmärkte han; ge akt på luften bara!

— Det är gement! svarade Tricotrin och gick näst intill till Flamant.

— Käre, gamle vän, sade han, jag har ett trängande behov av en kunglig bostad för ett par timmar i morgon — har du någon rik vän som kunde förse mig med en dylik?

— Du får gärna försköna ditt sovgemak med alla mina ägodelar, svarade Flamant hjärtligt. Jag har en uppstoppad papegoja, som är särdeles dekorativ, men jag har inte en vän som är rik.

— Du uttrycker dig som en "First course for the Foreigner", sade Tricotrin mycket förargad. Må hin ta din uppstoppade papegoja!

Hettan blev allt starkare inemot middagstiden, och droppar började sippra fram under den unge mannens hatt. Kl. 4 hade han redan besökt sextiotvå personer, utom Sanquereau, som det varit blankt omöjligt att väcka. Han kom nu att tänka på Lajeunie, romanförfattaren; men Lajeuni kunde inte erbjuda honom något bättre än en biljett till Elysée-Montmartre.

— Hur kan jag tillbringa mitt liv bland sådana idioter? stönade den olycklige poeten, den ene erbjuder mig en papegoja och den andre en balbiljett! Kan jag säga till min onkel, som är en gift karl och producerar siden i stora kvantiteter, att jag bor i en danslokal? Dessutom, man känner till de där biljetterna — de duger ju bara för damer.

— Det är sant, att du inte kan komma in med den, instämde Lajeunie, men jag ger dig den med gott hjärta. Tag den, min stackars gosse! Fast den inte synes lämpa sig för tillfället, så kanske den kan bli till en vändning i ditt öde.

— Du är lika galen som historierna du skriver, sade Tricotrin, men jag kan ju ta den i alla fall. Och han gick utmattad och satte sig på en bänk på Place Dancourt, där han hängav sig åt de dystraste betraktelser över tillvaron.

Till sist föll han i sömn, och efter en stund kom en ung kvinna gående över torget. På den lilla skuggiga Place Dancourt ligger den lilla vita Théatre Montmartre, och hon läste först igenom teateraffischen, och sedan började hon betrakta den sovande poeten. Det är möjligt, att hon fann något tilldragande i hans hållning, eller vad det kunde vara, ingen vet ju var haren har sin gång, men sedan hon beslutat sig för att vänta en stund, valde hon just den bänken som han slagit sig ned på, och väckte honom följaktligen.

— Nå, det här var trevligt! utropade han, då han med en sprittning vaknade upp och märkte sin förseelse.

— Å, monsieur! utbrast hon rodnande.

— Pardon! Jag syftade på min dumhet att slumra in, då varje ögonblick är dyrbart, förklarade han. Och ändå, fortfor han i bedrövlig ton, min själ, om jag kan tänka ut, vart jag ska gå härnäst!

Hennes svar var så sympatiskt, att det frestade honom att stanna lite längre, och efter fem minuter berättade hon sina egna bekymmer för honom. Det kröp fram, att hon var kammarjungfru, hade ledigt för dagen, och det problem hon hade att lösa för tillfället var, om hon skulle använda sina pengar till en teater — eller en balbiljett.

— Nå, den frågan kan då avgöras på minuten, sade Tricotrin. Ni ska både gå på teatern och på bal. Och ut fladdrade den skära biljetten, som han fått av Lajeunie.

Flickans tunga var lika livlig som hennes tacksamhet. Hon berättade, att hon var i tjänst hos den berömda Colette Aubray, som hade rest ensam samma eftermiddag på besök till en villaägare på landet, och som skulle stanna kvar där tills dagen efter nästa. — Så ni ser, monsieur, att vi stackars tjänare är lämnade ensamma kvar i våningen och får roa oss själva så gott vi kan.

— Milda makter! utropade Tricotrin och tillade för sig själv: Det var tydligen en god och snäll fé, som pekade ut den här bänken för mig.

Han fortsatte med att visa den unga flickan en så livlig uppmärksamhet, att hon tog för givet, att han ämnade följa med henne på balen, och blev ytterligt besviken, då han måste erkänna, att hans finanser ej tillåte detta.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 8:
Svenska Baletten.
Måndag och tillsvidare kl. 7,30:
Czardasfurstinnan.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8:
Sabinskornas Bortrövande.
Lustspel i 4 akter av Franz och Paul von Schönthan.

Nya Teatern.
Varje afton kl. 8:
FRÖKEN X.
Lustspel i 3 akter av Cyril Harcourt.

LILLA TEATERN.
Varje afton kl. 8 e. m.
Söndag två förest. kl. 7 o. 9.
En piga bland pigor.

Vita Bandet
Slottsskogen
MUSIK VARJE AFTON
av en avdelning ur
Göteborgs Symfoniorkester.

PALLADIUM
Program fr. o. m. måndagen d. 2 okt.
Kl. 5,15, 7,15, 9,15.
Nationals stora ödesdrama:
I elfte timmen.
Ett skådespel i sju akter.
Engelska Eskaderbesöket i Göteborg m. m., m. m.
Barn äga icke tillträde.
Biljetter 12—3. Telefon 2720. Efter 4,30 även pr tel. 2739.

JÄRNTORGSBIOGRAFEN
Direktion: Palladium, Göteborg.
Kl. 5,15, 7,15, 9,15.
En lustspelssuccés av högsta rang!
Wessley Barrys
(den lille fräknige pojkbytingen)
största och roligaste pjäs hittills:
Miljonbolaget Klädnypan.
Lustspel i 6 akter.
"Det skenande tåget"
m. m., m. m.
Barn äga ej tillträde.
Biljetter efter kl. 4 tel. 13331.

All fröjd är ömsesidig, är gemensam,
Ty lyckan föddes tvilling och ej ensam.
Lord Byron.

NORDISKA INDUSTRI A.B
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31, 1 tr.
N·I·A·B
NYHETER FÖR HÖSTEN
GÖTEBORG

Gustaf Byrmans Enka
10 Korsgatan 10
Göteborg
Manufaktur-, Kapp- & Pälsvaruaffär.
Presentkort. Tel. 1913.

Teaterspalten.

Sabinskornas bortrövande på Lorensbergsteatern.

Sällan har skrattet stigit mera befriat och spontant i Lorensbergsteaterns salong än vid premiären på det snart 40 år gamla lustspelet Sabinskornas bortrövande av bröderna Franz och Paul Schönthan. För den, som icke sett pjäsen förut, och som sålunda saknar jämförelsepunkter med tidigare framställningar, blev den, sådan den gavs på Lorensbergsteatern, en angenäm överraskning såväl vad innehåll som utförande beträffar. Det förra behandlar historien om hur en ansedd lektor i en småstad av en ambulerande teaterdirektör förledes att till anonymt uppförande av dennes band utlämna ett av honom i hemlighet skrivet skådespel med titeln Sabinskornas bortrövande. Det är kring dessa båda figurer, den kammarlärde, disträe och opraktiske lektorn och den teatraliske teaterdirektören, vilken från sina högre rymder med förunderligt klar blick väger tingens geschäftsvärde, som intresset och munterheten samla sig och applåderna för öppen ridå oemotståndligt rägna. Efter en rad vanvettiga ansträngningar från lektorns sida att bevara sin delikata hemlighet och från teaterdirektörens att få skådespelet omlagt så att det lämpar sig för hans högeligen begränsade antal sujetter kommer slutligen den stora kvällen — med det förutsedda stora fiaskot. Redan i andra akten smyger den utvisslade teaterdirektören hem till den förut anlände, djupt förkrossade och ohjälpligt blamerade författaren, och man tycker att allt härmed borde ha nått sitt tragikomiska slut. Men Schönthan räddar den äkta lustspelstricen genom att inskjuta ett nytt kort — teaterdirektörens hustru. När denna rådiga kvinna ser att Sabinskornas bortrövande skall bringa publiken till ursinne av besvikenhet, fortsätter hon i tredje akten med en annan "kolossal" pjäs — den efter svensk miljö lämpade Frans Hedbergs Blommor i drivbänk, som fullständigt räddar "successen".

Det är omöjligt att säga, vilken av de båda huvudfigurerna som var bäst, hr *Rune Carlsten* som teaterdirektör Emanuel Striese eller hr *Olof Sandborg* som lektor Appelbom. Striese, denne avlägsne släkting till Dickens odödlige mr. Micawer ägde i hr. Carlstens framställning all den grandessa, all den glänsande självtillit och dock djupa mänsklighet som gör figuren klassisk. Man njöt av att höra och se honom, han klickade aldrig, men bländade stundom såsom en slags trollkarl, kring vilken en fläkt av den stora gudomliga komedien svävade.

Och hr Sandborgs lektor Appelbom! Hela den kammarlärda katedervärlden hade i hans måttfulla, fina, disträa och sympatiska gestalt fått en utomordentligt träffande representant. Han underhöll och han väckte sympati och hade liksom hr Carlsten rest sin figur högt över ensemblen i övrigt. Bäst av de medspelande på andra planet var hr *Gösta Cederlund* samt fru *Ingeborg Cederlund* som den för tragedier överkänsliga tjänsteflickan Rosa. En söt ingenue var fröken *Hillevi Stenhammar*. Dräkterna från 90-talet, stiltroget genomförda av hr Karl Ström, väckte sannolikt hos en stor del av publiken samma undran som gamla porträtt: Voro vi verkligen så anskrämliga på den tiden?, men smögo sig snart såsom alla moder in i ögat och föreföllo naturliga. F. ö. var publiken med hela kvällen, med liv och lust och på rätt plats senterande roligheterna som bjödos. Och det var, än en gång, det befriande skrattet som skrattades — ett sådant som lättar upp atmosfären såsom åskrägnet, och som ingen göteborgare bör missunna sig genom att underlåta ett besök på Lorensbergsteatern så länge detta genomroliga program går.

*

"Fröken X." på Nya Teatern.

De engelska lustspelen äro ofta mycket roliga utan den "haut gout", som åt de motsvarande franska scenskapelserna ger en, för den icke härdade gommen, från och obehaglig eftersmak. Lustspelet "Fröken X.", som direktör Selander nu upptagit på Nya teaterns program, leder sitt ursprung från England och upprätthåller på ett synnerligen lyckligt sätt de engelska lustspelstraditionerna genom att bjuda på ett gott uppslag, ett förträffligt humör, rask fart och en mängd verkligt underhållande och roliga saker. Vi vilja icke förråda händelseförloppet och därmed taga bort en del av nöjet för de många, som skola göra personlig bekantskap med "Fröken X." utan nämna endast att det hela leder sin upprinnelse från en giftermålsannons, som en ung författarinna, vilken lider tillfällig brist på idéer, låter införa för att få stoff till en ny roman. Det är denna annons märkliga verkningar, som illustreras på andra sidan rampen med presentation av en den brokigaste provkarta på mänskliga typer.

Det är en duktig skådespelartrupp med unga, friska viljor direktör Selander samlat omkring sig och de olika rollerna fingo ett förträffligt utförande, några ett utmärkt. Vi vilja i första hand nämna fröken Carlson som den unga författarinnan, herr Fischer som kapten Corkoran, givande en särskild eloge åt deras eleganta replikföring, samt hr Hedvall som den obetalbare betjänten Adams.

Det bästa tvättmedlet för fina och ömtåliga kläder är
Gummans Flingor

HÖSTEN STUNDAR!
Färga Edra urblekta gardiner, draperier och andra plagg med
NADCO HEMFÄRGER
Marknadens hittills oöverträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskriv
A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

K. Kjellmer.
Damskrädderi & Kappmagasin,
Carl Johansgatan 9. Tel. 5968.
Förstklassigt arbete!

A.-B. Herkules Skodon,
Kungsgatan 45. Tel. 1900.
Rikt urval. Billigaste priser.

Dam- & Herr-Handskar
i Erkänt goda kvaliteer och billigaste priser.
JOH. NILSSONS HANDSKFABRIK
Etablerad 1866. — Telefon 6990
9 HVITFELDTSPLATSEN 9
(Mitt emot Gamla Latinläroverket)

Promenad-Strumpor
För Damer

Prima engelska helylle.
Smal- och bredrandig ribbstickning.
Släta enfärgade samt med nya randiga fantasimönster.
Alla färger.
2.50 3.25 3.85 4.50 5.25 6.25
A. Jönsson & Co.
Specialaffär för Tricotvaror.
50 Kungsgatan 50 —— 10 Linnégatan 10

Deklarationen.

Bakom Kvinnornas Tidning stå inga affärs- eller partipolitiska intressen. Den är grundad av kvinnor, äges och redigeras av kvinnor.

Fri, oberoende, självständig och ärlig, besjälad av målmedveten arbetslust, orädd och full av förtröstan har den ställt sig i kvinnornas tjänst för att som

deras egen tidning

på alla områden tillvarataga och främja deras intressen, lämna dem upplysning i sociala, politiska och andra dagens frågor samt för övrigt skänka dem god och underhållande läsning i skilda ämnen, litteratur, konst, uppfostran m. m.

Var god gynna våra !! annonsörer !!

Ett paket **Rinso**
och
en balja ljumt vatten
är allt som behövs för veckans tvätt

Det är onödigt att koka kläderna
om man använder Rinso. Genom att lägga kläderna i blöt i en ljum Rinso-lösning över natten och genom att skölja dem väl morgonen därpå bliva de rena och snövita. Endast de smutsigaste ställena behöva gnuggas lätt mellan händerna. På grund av dess absoluta renhet lockar Rinso av sig själv bokstavligen ut smutsen utan kokning och utan gnuggning. Det reducerar arbetet till minsta möjliga och sparar bränsle. - - - - - -
Rinso
SUNLIGHT SÅPTVÅL AKTIEBOLAG, GÖTEBORG

— Allt vad jag kan föreslå, min kära Léonie, sade han till sist, är, att jag skall eskortera er, när ni går hem. Det är avskyvärt att ni ska ha andra kavaljerer under tiden ni är där, men jag känner på mig, att ni kommer att vara mig trogen i era tankar. Jag har mycket att säga er — jag ska viska en hemlighet i ert öra. Otroligt, som det kan låta, mitt ljuva barn, så är ni den enda i Paris, som kan rädda mig.

— O, monsieur! stammade den beundrande kammarjungfrun, det har alltid varit min högsta önskan att kunna rädda en ung man, i synnerhet en ung man, som talar så förtjusande som ni. Jag är säker, *så* som ni talar, att ni måste vara poet.

— Märkvärdigt, tänkte Tricotrin, att hela världen förstår, att jag är poet, utom när den läser min poesi! Och detta kom honom att tänka på, att han måste sälja några av sina produkter för att kunna bjuda Léonie på förfriskningar, innan han bad henne om hjälp. Han gjorde följaktligen upp med henne, att han skulle hämta henne efter balen, och traskade tillbaka till vindskupan, där han gjorde ett urval av sina alster.

Han hade beslutat att göra ett försök på redaktionen av Le Demi-Mot, men mottagandet där blev mycket kyligt. "Ni borde inte ta vår välvilja alltför mycket i anspråk", muttrade redaktören, "senast i förra månaden hade vi en artikel om er, vari vi framhöllo er ovanliga begåvning, och nu begär ni, att vi skola trycka era arbeten också. Det måste vara en gräns för allt."

Han undersökte icke desto mindre samlingen med föraktfull min och erbjöd tio francs för tre av de vackraste dikterna. "Jag skulle råda er att vara belåten med ett lågt pris, då det är Le Demi-Mot, som erbjuder er det", sade han, "på grund av den prestige ni vinner genom att synas i den".

"Prestige är nog en god sak", medgav Tricotrin, "men, monsieur, jag har aldrig hört, att en människa har kunnat laga mat av den, då han var uthungrad, eller värma sig vid den, då han frös. Men — fast det är en spottstyver, det priset, att sälja dem för — så låt gå då!"

"Honoraret utbetalas i sinom tid", sade redaktören och fördjupade sig i dagens post.

Tricotrin bleknade ut på läpparna och kämpade en hård kamp med sin stolthet i fem minuter. Han var mest böjd för att gå någon annanstans. Men till sist utropade han: "Nå väl, låt oss säga sju francs kontant då. Sju francs i handen är bättre än tio i sinom tid." Och så blev köpet avslutat.

"Det var tur för Herkules, att inte ett av hans arbeten var att pressa pengar ur en redaktör!" flämtade poeten på tröskeln. Men nu var han i alla fall i stånd att hedra kammarjungfrun med en fest i stor stil och — för att inte bli överträffad i ädelmod — ställde hon M:lle Aubrays våning till hans förfogande, så fort han bad om den.

"Du har gjort ett underverk!" försäkrade Pitou, då han fick höra nyheten in på småtimmarna.

"För en man med resurser är allting möjligt", svarade Tricotrin med en vårdslös handrörelse.

Nästa afton blev sidenfabrikanten varmt omfamnad på perrongen och ej lite förvånad att hans systerson väntade sig en visit med det samma. Den unge mannens missräkning, då han gjorde invändningar, var dock så stor, att han till sist lät sig övertalas. Tricotrin gav order till kusken, sedan onkeln stigit in i droskan, och då de kommo till ort och ställe, stod Léonie på trappan, så pyntad och utkrusad som möjligt, färdig att ta emot kappsäcken.

"Din jungfru?" frågade monsieur Rigaud med en smula ogillande i tonen, då de gingo uppför trappan, "hon är något fantastiskt klädd, tycker jag".

"Är hon det?" svarade Tricotrin. "Kanske en ungkarl inte ger tillräckligt akt på sådana saker. Hon är i alla fall en mycket god och uppmärksam tjänarinna. Tag av ytterkläderna, käre onkel, och gör dig hemmastadd. Vad jag är glad att ha dig här!"

"Sannerligen har du inte bostad, som skulle anstå en prins", utropade sidenfabrikanten och såg sig omkring. "Den måtte ha kostat vackra slantar."

"Oss emellan sagt", sade Tricotrin, "så grämer det mig ofta, att jag kostat så mycket på den; jag skulle kunna ha mycket god användning denna dag för en del av pengarna jag slösat på inredningen."

"Vilka gardiner!" mumlade monsieur Rigaud, och fingrade hänförd på sidentyget. "Det är en superb kvalité. Vad har du gett för de här gardinerna?"

"Det är många år sedan — min själ, om jag kommer ihåg det", svarade Tricotrin tvekande. Han hade ingen idé, om han borde säga 500 eller 5,000 francs. "Och du får inte tro, att jag köpt allt du ser här — många av tavlorna och statyetterna äro presenter från beundrande läsare. Det är ju angenämt, inte sant?"

"Jag — jag — — Om jag ska bekänna sanningen, så hade vi verkligen inte hört något om dina triumfer", erkände monsieur Rigaud, "jag hade ingen aning om att du haft sådan framgång".

"Ack, det är ju mycket blygsamma framgångar", svarade Tricotrin. "Jag är ingen miljonär, det försäkrar jag. Tvärtom har jag ofta svårt att få det att gå ihop — fastän", tillade han brådskande, "jag lever ytterst sparsamt. Käre onkel, min tanklösa tid är slut. Man bör spara, man bör sörja för framtiden."

I detta ögonblick blev han förvånad att se Léonie öppna dörren och anmäla, att middagen var serverad. Hon hade till och med gått längre än hon lovat.

"Middag?" ropade monsieur Rigaud. "Ah, nu förstår jag, varför du blev så besviken, då jag inte ville komma."

"Bah, det är en mycket enkel måltid", sade hans systerson, "men efter en resa måste man ju äta. Låt oss gå in." Han var på väg åt galet håll, men Léonies blick räddade honom.

"Så", fortsatte han, "nu lite soppa — lite god soppa! Vad vill du dricka, onkel?"

"Jag ser champagne på serveringsbordet", skrattade onkeln belåten, "du festar riktigt för gubben, du, din skälm".

"Hå", sade Tricotrin, "som inte märkt champagnen, "jag måste erkänna, att vinkällarn är min vurm. När jag är ensam, dricker jag bara Perrier eller lite svag claret och vatten, men mina käraste vänner måste ha mina bästa viner. Léonie, champagne!"

Det var en utmärkt middag, och de cigarrer och cigaretter, som Léonie satte på bordet vid kaffet, voro av den finaste kvalité. Under angenämt samspråk förflöto några timmar, och Tricotrin började hoppas, att hans onkel skulle göra uppbrott, men det regnade våldsamt, och monsieur Rigaud syntes ej hågad att röra på sig. Ännu en timme förgick, och till sist stammade Tricotrin:

"Jag fruktar, att jag måste be dig ursäkta, att jag går, käre onkel. Det är bra förargligt, men jag är tvungen att gå ut. Saken är den, att jag har gått in på att samarbeta med Capus, och han är så excentrisk, den gode Alfred — vi kommer att arbeta hela natten."

DAMER! som önska sig en klädsam elegant hatt till moderat pris bör vid *val* av hattar se vårt stora lager och höra våra priser.
Svea Claëssons Modemagasin,
Haga Nygatan 10.

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

Tala om för mamma
att de flesta av skolkamraterna få sina nya kostymer från
Berlin's
FISKTORGET.
Tel. 1092 - 13865 - 3072.
Tel.-adr. "BERLINS".

ARKADENS MODEMAGASIN
rekommenderas. Stilfulla och eleganta modeller, rikhaltig sortering till mycket fördelaktiga priser.
— TELEFON 17123. —

En god hjälp.

Varje husmoder vet vilken dryg utgiftspost tvätten är. Allt som kan nedbringa kostnaderna och underlätta arbetet på detta område måste betraktas som en verklig hjälp given husmodern. Ett sådant medel finner man i det nya tvättpreparatet "Rinso", fört i marknaden av de kända Sunlightfabrikerna.

Hur användes Rinso? Undertecknad har haft tillfälle att övervara en demonstration av detta preparat och blev verkligen slagen med häpnad över det resultat, som visades. Vid demonstrationen upplöstes först paketets innehåll i varmt vatten, till dess man fick en cremeaktig lösning. Denna hälldes därefter i en tvättbalja fylld med ljumt vatten, och diverse smutsiga kläder nedlades i baljan. Så var demonstrationens första del slut. Kläderna fingo därefter ligga hela natten i baljan. Morgonen därpå upptogos bemälda plagg, sköljdes i flera ombyten vatten, tills detta blev fullständigt klart, och vredos sedan ur. Men då hade undret skett. De förut så smutsiga plaggen voro nu utan någon som helst kokning och med en lätt gnuggning av blott de smutsigare partierna rena och fina. Ingen lut eller såpa behövdes. Bland "byken" befann sig även en kulört pyjamas, förut icke överdrivet ren, men efter experimentet fullständigt smutsfri. Men färgerna kvarstodo i orubbat bo, vilket visar, att tvättmedlet icke innehåller något frätande eller färgblekande ämne.

Med hjälp av "Rinso" blir den i vanliga fall så besvärliga tvättdagen ett lättlöst problem. *X.*

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

De Damer
som önska moderna, bekväma förstklassiga skodon till möjligast lägsta priser köpa hos
Hedströms
Södra Larmgatan 10.
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

Nyutkomna böcker.

J. A. Lindblads förlag Uppsala:

"Den tysta, vida heden." En kärlekssaga av Felicitas Rose. Bemyndigad översättning från tyska originalet Heidesschulmeister Uwe Karsten av Aline Granholm. Pris häft. kr. 4:75, klotb. kr. 6:50.

Mathilda Wrede, fångarnes vän. Av Ingeborg Maria Sick. Pris kr. 3:75.

Den praktiske konditorn, en tillförlitlig handledning vid tillverkning av alla nu brukliga konditorivaror utarbetad av Ed. Ehrnström. Pris häft. kr. 3:75, klotb. kr. 5:25.

*

Svenska Andelsförlaget, Stockholm:

Om Rudolf Steiners uppfostrings- och undervisningskonst. Översättning av artiklar i veckotidningen "Das Goetheanum", författade av Rudolf Steiner och Albert Steffen. Pris. 3 kr.

Vill Ni?

Var god hjälp oss att fördubbla upplagan genom att rekommendera "Kvinnornas Tidning" till någon vän!

Det är ju meningen att tidningen, genom stor spridning, skall bli ett starkt och inflytelserikt organ *till den svenska kvinnovärldens tjänst!*

STORA BLECKBURKAR
och priset är endast 40 öre för det effektivaste och bästa putsmedlet för koppar och messing:
ZELOS METALLPUTS

Ångbageri-A.-B.
ROSENLUNDS
BRÖD
försäljes i J. A. M. A.-B., Åsen & Jordhammars och Arlas mjölkförsäljningslokaler. Tel. 6026, 7071.

Bertha Anderson
Korsgatan 15 - Göteborg
— Telefon 5122 —
Vackra färgäkta Tvättyger. Bomullsflaneller, Ylle-Klädningstyger, Gardiner, sol- och tvät äkta. Möbeltyger, konstvävda och tryckta. Borddukar i linne och bomull. Sängtäcken, Tricotvaror, Reformliv, Snörliv, Strumpor, Yllekoftor. Broderier. Blekta och oblekta Vävnader av bästa fabrikat. Vaddtäcken. Prima Ylle-stickgarner.

S. GRAHM
KÖRSNÄR
14 Haga Kyrkogatan 14
REKOMMENDERAS

A.-B. Nya Bikupan
45 Kungsgatan 45
Specialaffär för finare DAMUNDERKLÄDER
Linne fr. 5:50. **Babyutstyrslar:** Babyklädningar fr. 6 kr. o. Dopklädningar fr. 11:50
Serveringsförkläden fr. 4:25 — Serveringsmössor
Näsdukar och **Kragar.**

I Amerika finns som bekant ingen statskyrka, utan de olika religiösa samfunden avlöna själva sina präster.

I sin predikan sade en amerikansk präst:

— En själasörjare bör liksom Kristus vara ödmjuk och fattig. Jag har också bett Gud om ett ödmjukt sinne, men däremot icke om fattigdom — det vet jag att min församling skall styra om.

Verner Magnusson
Kött- & Fläskaffär
Bazar Alliance 42—43. Tel. 10628.
rekommenderas till ärade husmödrar.

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849, Göteborg

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Regnkappor, Filtar, Tyger, utsäljes billigt direkt från lager.
S. Ericsons Klädeslager
Järntorget 3, Wilsons hus, 2:dra vån. — Öppet 8—7.

Tilldragande
är alltid ett friskt utseende! Bevaras bäst genom dagligt bruk av den balsamiska och välgörande ***Yvy-tvålen.***
Yvy-tvålen säljes i varje affär landet runt.
Österlin & Ulriksson,
Kem.-tekn. fabrik, Ystad.

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg, — Tel. 1098

SNÖRLIV, REFORMLIV rikt urval av modeller och färger från 3.90 till 20 kr. **BYSTHÅLLARE** prima kv. i bästa faconer. **STRUMPHÅLLARE. GÖRDLAR. CORSETTSKYDDARE** med brodyr från 1.75 till 5.—. **UNDERKJOLAR,** prima hemstickade i ylle och bomull. **SATINKJOLAR,** nyheter i blommiga och enfärgade, stor färgsortering. **DAMKALSONGER** med bred brodyr från 2.75. Prima hemstickade från 3.50. Sv., vit och kul. tricot från 2.75. Av kul. satin från 3.50 samt i jäger, lahmans m. fl. kv. **KOMBINATIONS. TRICOTUNDERLIV.** Ett restparti **KLÄDNINGAR** utsäljes till 5 kr. st. m. m., m. m.
Elin Svensson
Östra Larmg. 1 (Vid Grand Hotell) Tel. 18358
Artillerig. 7 (Vid Kullagerfabr.) Tel. 18842

Rökt Lax,
Konserver, Ost, Smör och Ägg i
Bazar Alliance N:o 55 o. 60
Högaktningsfullt **A. Magnusson.**
Tel. 4570 till båda butikerna.

Sänd Eder TVÄTT till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46, Göteborg. Tel. 1443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

En kärlek, som vaknar vid första anblicken, försvinner ofta vid den andra.

Holger Bille
TANDKLINIK
Vitfeltsplatsen 1 B. Tel. 19340. Göteborg.
(Mitt emot Engelska kyrkan).
Mottagningstid vard. 10—3, sönd. 11—12.
Specialité: *Löständer* alla slag. Guldarbeten, guldbryggor och guldstifttänder.
Resande kunna erhålla sina arbeten på dagen.

Varför plågas med dåligt kaffe, då Ni kan få Svalanders kaffe? Butiker: Kungsg. 17, Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag!

GÖTEBORGS NYA BEGRAVNINGSBYRÅ
FLODIN & UHRBOM
Järntorget. Tel. 10212, bost. ankn.

BREVLÅDA.

Frågvis. — Nej, det var icke på vårt föranstaltande som det under "enqueten" om "äktenskapet" i förra numret med dess avslutande fråga "ja, vad är nu sanning av allt detta motstridiga?" kom att stå aforismen: "Erfarenheten kan liknas vid en kam, som man får sedan man förlorat allt sitt hår." Det var Ombrytningsdemonen, som styrde om det. Han är kusin till Tryckfelsdemonen och lika skämtsamt anlagd som denne. Han träder i verksamhet, när tidningen skall ombrytas d. v. s. när texten, artiklar och småbitar, skall ordnas in i tidningsspalterna.

"Skaldinnan X. "En predikan för Venus" är i sitt slag briljant och redaktionen har behörigen senterat de sprakande kvickheterna, men att offentliggöra poemet — nej, vi skaka samfällt våra huvuden.

"Vera", "L. M." Bona fide, "S. G—t", "Lorenzo." — Vi tacka, men måste tyvärr ställa oss avböjande.

Bidragsgivare som lämnat fullständigt namn samt adress, erhålla svar pr post.

LINNESÖMNAD
utföres väl och till moderata priser.
S. SCHÜTZ, Haga Kyrkogat. 28, III

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor
— Tel. 8578, 3699 —

Konserverа i
GASUGNAR

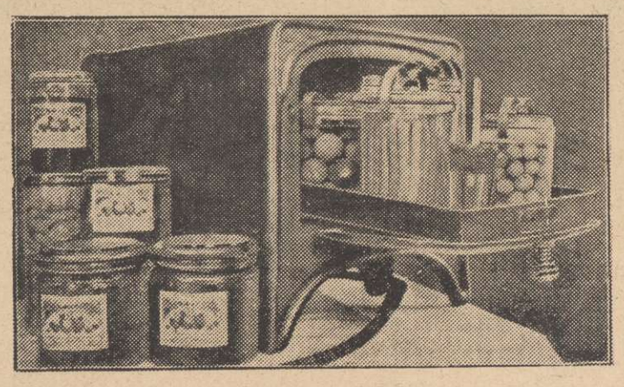

Gasugnar utlånas **kostnadsfritt** på en månads prov och försäljas på avbetalning till billiga priser.
GASVERKETS UTSTÄLLNING Telefon 1420

"Gå du, min gosse", sade onkeln beredvilligt, "och eftersom jag är mycket trött, så tar jag din säng, om du inte har något emot det."

Tricotrin såg betydligt långnäst ut, och det var med största ansträngning som han kunde stamma fram några ord om hur glad arrangemanget gjorde honom. En sak, som bragte honom ännu mer i klämma, var, att Léonie och kokerskan hade försvunnit — de hade utan tvivel begivit sig till den "mansarde", där de hade sina sovplatser — och han måste reda sig ur svårigheten ensam. Men sedan han släckt ljusen i matsalen, förde han den gamle herrn till en förtjusande sängkammare. Han sade honom ett hjärtligt godnatt, och efter att ha lovat att väcka honom tidigt, begav han sig av hem, och lämnade den halvsovande fabrikanten att ensam ta rummets furstliga prakt i betraktande.

"En sådan elegans", sade Rigaud för sig själv. "Sådana toalettsaker." Han gick till sängs. "Ett sådant täcke — jag måtte ha minst tjugotusen francs över mig."

Han hade inte sovit under dem länge, förrän han väcktes av ett sådant väsen, att han trodde, att hjärtat skulle stanna. Blinkande mot ljuset, fick han se Léonie, nödtorftigt påklädd, i förtvivlan liggande på sina knän — och vid sidan av sängen en utomordentligt vacker dam i resdräkt, som rasade som en retad lejoninna.

"Gå er väg!" ropade fabrikanten darrande. "Vad är meningen med detta intrång?"

"Intrång?" ropade damen ursinnig. "Det är just vad *ni* måste förklara, monsieur. Hur kommer det till, att ni ligger i min säng?"

"Er?" utropade monsieur Rigaud. "Vad säger ni? Ni gör ett allvarsamt misstag, som ni måste be om ursäkt för madame."

"Heliga madonna, håll mig tillbaka, hindra mig från att mörda honom", ropade damen med ögonen mot taket. Hon rusade på Léonie. "Eländiga flicka, du ska få umgälla detta! Det är inte nog med att du slösar min champagne och mina cigarrer på din älskare, utan så låter då honom därtill ligga och dra sig i mitt rum!"

"O!" flämtade fabrikanten och gömde sitt huvud under det dyrbara täcket. "En sådan oförskämdhet kan aldrig förlåtas", vrålade han i det han dök upp på nytt. "Jag är monsieur Rigaud från Lyon; jag befinner mig i min systersons, monsieur Tricotrins, våning. Jag anhåller, att ni avlägsnar er!"

"Idiot!" ropade damen; "ni befinner er i min, Colette Aubrays, våning. Och er närvaro här kan störta mig i fördärvet — jag väntar ett besök i en högst viktig angelägenhet. Han har inte min självbehärskning; om han finner er här, så kommer han med säkerhet att utmana er. Han är den bäste fäktaren i Paris. Jag råder er att tro mina ord och laga er undan. Ni har knappa fem minuter att rädda livet på."

"Monsieur", jämrade Léonie, "ni har blivit bedragen". Och mellan snyftningarna redogjorde hon för de omständigheter, som framkallat situationen. Monsieur Rigaud kunde dock endast med yttersta svårighet uppfatta hennes ord, så skallrade hans tänder.

Regnet föll i strömmar, då den stackars fabrikanten väl var utanför porten, men fastän tåg och spårvagnar slutat att gå, och bilar voro så dyra som radium, var hans vrede så våldsam, att ingenting kunde hindra honom från att ta reda på poetens verkliga bostad. Hans attack på förstugudörren kom Tricotrin och Pitou att ana, vad som hänt, och de reste sig bleknande från sina viloläger för att ta emot hans förbannelser. Det var fruktlöst att söka resonera med honom, och han slungade de fruktansvärdaste anklagelser över sin förkrossade systersons huvud under en dryg timmas tid, tills äntligen minskningen i skyfallet tillät honom att gå ut igen. En olycka kommer aldrig ensam. Vem skulle anlända framåt tolvtiden om inte Léonie, upplöst i tårar? Hon hade blivit avskedad från sin plats och kom nu för att be poeten lägga sig ut för henne hos hennes matmor.

"Vilka vidriga öden!" stönade Tricotrin. "Huru fruktlösa äro ej människans ädlaste bemödanden utan lyckans gynnande vindar! Jag dränker mig klockan åtta. Men jag ska gärna fälla en förbön för er först, om er matmor vill ta emot mig."

I enlighet med flickans råd presenterade han sig först långt fram på dagen, och när han fått svalka sina upprörda känslor i salongen en stund, inträdde en dam av så underbar skönhet, att det svindlade för ögonen på honom.

"Monsieur Tricotrin?" frågade hon högdraget. "Jag har hört ert namn av er onkel, monsieur. Är ni på visit hos min jungfru?"

"Mademoiselle", stammade han, "jag är här för att vädja till er barmhärtighet. Klockan åtta har jag beslutat begå självmord, ty jag är fullständigt ruinerad. Den enda hoppets stråle, som ännu återstår för mig, är att kunna vinna er förlåtelse, innan jag dör."

"Jag antar, att er onkel gjort er arvlös?" sade hon. "Naturligtvis! Det var en trevlig situation att försätta honom i — hur skulle ni själv tyckt om att vara i hans ställe?"

"Ack, mademoiselle", suckade Tricotrin, "det finns situationer, som en stackars poet inte ens kan få drömma om!"

Efter att ha betraktat honom under tystnad, utropade hon: "Jag kan inte begripa, vad en pojke med sådana ögon som ni såg hos Léonie!"

"Endast godsinthet och ett medel att uppnå målet, tro mig! Om ni skulle vilja göra mina sista stunder lite lättare, så tag henne tillbaka i er tjänst. Låt mig inte drunkna med den tanken, att en annan får lida för mitt fel. Mademoiselle, jag bönfaller er — tag henne tillbaka igen!"

"Och varför skulle jag underlätta era sista stunder?" sade hon.

"För att jag inte har någon rätt att begära det. För att jag inte har något försvar för min synd mot er. För att ni hade fullkomlig rätt att trampa på mig —och att det vore sublimt, om ni förlåte mig!"

"Ni är en mycket vältalig förespråkare för min jungfru", svarade damen.

Han skakade på huvudet. "Ack, nej, jag fruktar, att det är för mig själv jag ber. Ty om ni tar tillbaka flickan, så är det ett tecken till att ni förlåter mannen — och jag längtar så mycket efter er förlåtelse!"

Han föll till hennes fötter.

"Är det alldeles nödvändigt, att ni utför er avsikt i kväll, monsieur?" mumlade damen leende. "Om ni skulle kunna äta middag här igen vid åttatiden, så kanske jag skulle kunna blidkas så småningom."

*

"Och hon är tillbedjansvärd!" sade han till Pitou. "Jag hade den mest förtjusande afton jag haft i mitt liv."

"Det var väl", anmärkte Pitou, "för det nöjet och din onkels eviga fiendskap är allt vad du vunnit med ditt bedrägeri. Kom ihåg, att den kvällen kostade 2,000 francs om året!"

"Ack, misantrop", utropade Tricotrin, "det måste ju finnas ett vissnat rosenblad i varje Eden!"